

27. 7. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Neexistence manželství

Novelou zákona o rodině č. [91/1998](#) Sb. došlo k oddělení institutů neplatnosti a neexistence manželství. Tzv. zdánlivé manželství (non matrimonium) nevyvolává na rozdíl od neplatnosti manželství vůbec žádné právní následky a soud tak nemusí svým rozhodnutím rozhodovat o jeho neexistenci. Neexistující manželství nelze ani napravit.

Novelou zákona o rodině č. [91/1998](#) Sb. došlo k oddělení institutů neplatnosti a neexistence manželství. Tzv. zdánlivé manželství (non matrimonium) nevyvolává na rozdíl od neplatnosti manželství vůbec žádné právní následky a soud tak nemusí svým rozhodnutím rozhodovat o jeho neexistenci. Neexistující manželství nelze ani napravit.

Zákon o rodině se problematice zdánlivého manželství věnuje v § 17a. Manželství nevznikne především za situace, kdy byl muž nebo žena donucen k prohlášení o uzavření manželství fyzickým násilím. Zde se vůbec nemůže jednat o právní úkon, jelikož v něm chyběla svoboda vůle jednoho ze subjektů.

Manželství nemůže vzniknout, bylo-li manželství uzavřeno nezletilým mladším šestnácti let. Toto ustanovení vychází z pravidla, že manželství uzavírají zletilé osoby, tj. osoby starší 18 let. Osoby starší 16 let mohou uzavřít manželství jen na základě pravomocného rozhodnutí soudu o povolení k uzavření manželství.

Manželství dále nemůže vzniknout mezi osobami stejného pohlaví. Náš právní řád zatím definuje manželství jako trvalé životní společenství muže a ženy, pro něž se dobrovolně rozhodli a na základě tohoto manželství vznikají vzájemná práva a povinnosti.

Manželství nevznikne, chybělo-li souhlasné prohlášení o vstupu do manželství a nevznikne také v případě, že bylo uzavřeno před nepřislušným orgánem. Zde se jedná o situaci, kdy manželství nebylo uzavřeno před matričním úřadem (výjimku tvoří situace, kdy může být manželství uzavřeno před kterýmkoli obecním úřadem na kterémkoli místě, je-li život snoubence přímo ohrožen), manželství nebylo uzavřeno před církví nebo náboženskou společností, která není registrovaná v souladu se zákonem, nebo se může jednat o případ, kdy oddávající nebyl k této činnosti oprávněn.

Za zdánlivé tedy neexistující manželství musíme považovat také „manželství“, které bylo uzavřeno jako církevní sňatek aniž by bylo vydáno osvědčení vydané příslušným matričním úřadem, o tom, že byly splněny všechny požadavky zákona pro uzavření platného manželství nebo bylo toto osvědčení starší tří měsíců. Neexistujícím je také manželství, které bylo uzavíráno prostřednictvím zástupce, jež neměl platnou plnou moc k tomuto právnímu úkonu.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)

- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 – právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost – prokura](#)
- [Jak nastavit smlouvy s dodavateli podle nové právní úpravy kybernetické bezpečnosti?](#)
- [Vada koupené věci – kdy zjištěné nedostatky zakládají kupujícímu práva z vadného plnění a kdy nikoliv?](#)